

Ett nytt sekel - men med bättre miljö!

Det gamla 1900-talet som snart är över, befriade oss från fattigdomen. Konsumentstandard gav oss en hög levnadsstandard. Men vår miljö utsattes också för stora prövningar.

Vi fick nya beskrivande ord som miljögifter, luftföroreningar, försurning, övergödning, växthuseffekt.

Tänk om ett nytt årtusende kunde göra dessa ord omoderna. Eftersom det, precis som författaren Harry Martinsson en gång konstaterade, "är så ont om jordklot".

Ren luft, rent vatten, en rik natur och en god hälsa - det är livskvalitet för mig! För att förverkliga denna vision krävs det att vi alla tar miljö- och hälsofrågorna på allvar. Jag tycker vi gör det i Trelleborgs kommun. Vi gör det bra, men det kan bli bättre!

Fem frågor måste vi jobba hårt med: Luft, vatten, hälsa, naturvård och kretslopp.

Luften

Vårt geografiska läge nära kontinenten, vindriktningen och sjöfarten gör att vi är utsatta för höga halter av luftföroreningar. Tack vare att färjorna successivt

byter ut gamla drivmedel mot miljövänligare alternativ ser vi långsamt förbättringar av luftkvaliteten.

Vår kuststräcka ger oss fantastiska möjligheter till friluftsliv och rekreation. Men det ger oss också ett stort ansvar.

Vattnet

Vi har sex åar i kommunen som rinner ut i Östersjön. De är hårt belastade av näringsämnen. Med hjälp av förbättrad rening i våra reningsverk, åtgärder på landsbygden och dialog med lantbrukare går trenden mot rätt håll. Det blir bättre, men återigen - vi har mycket kvar att göra.

Det krävs engagemang, entusiasm och inspiration för att driva på miljöarbetet.

Hälsan

Vad kan vara mer inspirerande än att den mängd papper vi i Trelleborg samlade in förra året motsvarar 31 000 träd? Eller att miljö- och hälsoskyddskontorets kvicksilverprojekt resulterade i 10 kg insamlat kvicksilver från skolor och tandläkarmottagningar?

Naturvården

Eller finns det något bättre bevis på att naturvård lönar sig än att

pil grimsfalken och havsörnen, två rovfågelsarter, som för bara några decennier sedan var utrotningshotade, nu är på stark frammarsch. Visst händer det glada saker.

För det positiva som hänt rovfågarna kan vi tacka Svenska Naturskyddsföreningen. Med envishet och uthållighet har organisationen och dess medlemmar drivit projekten fram till denna framgång.

Bra samarbete

I arbetet med den här väggalmanackan har kommunen samarbetat med Biologiska föreningen i Trelleborg, som lokalt företrädar Svenska Naturskyddsföreningen. Jag är glad och tacksam för detta samarbete.

Till alla trelleborgare vill jag passa på tillfället att önska Ett Gott Nytt År och Ett Gott Nytt Sekel.

GILDA JOHANSSON,
kommundirektör
TELEFON 531 11

E-POST:

gilda.johansson@trelleborg.se

Att värna om miljön har blivit en folkrörelse

Trelleborgs Biologiska Förening är en krets av Svenska Naturskyddsföreningen. Lokalt har vi 550 medlemmar och på riksplanet har vi 160 000 medlemmar.

Svenska Naturskyddsföreningen har 275 kommunkretsar och 23 länsförbund. Vi är en politiskt och religiöst obunden ideell förening.

Värnandet om miljöintressena har blivit en folkrörelse. I vårt miljöarbete försöker vi påverka makthavare på den nära lokala nivån, men också på riksnivån.

Miljöproblemen känner inga gränser, därför samarbetar Svenska Naturskyddsföreningen med miljöorganisationer i Baltikum. Tillsammans arbetar vi för att rädda miljön i Östersjön.

Vi arbetar också aktivt i Trelleborgs kommuns Agenda 21-nätverk. Vi har, tillsammans med Agenda 21-samordnaren, haft flera arrangemang under Miljövänliga veckan, men också ordnat en Energismart dag.

Bra miljöval

Svenska Naturskyddsföreningen står bakom miljömärkningen Bra Miljöval. Den hittar du på många olika produkter, som t.ex. pap-

per, duschtvål och shampo, men även el.

Du som vill att din el skall komma från förnyelsebara energikällor, och belasta miljön så lite som möjligt, kan beställa Bra Miljöval hos din elleverantör.

Havsörn och pilgrimsfalk

Vi värnar om den biologiska mångfalden. Det ligger mycket ideellt arbete, från oss inom SNF, bakom det glädjande faktum att havsörnar och pilgrimsfalkar inte längre är utrotningshotade.

Sveriges sydligaste natur

Genom åren har vi i Trelleborgs Biologiska Förening gjort många inventeringar av värdefulla naturområden. Med dessa som grund har vi kunnat bevaka naturens och miljöns intressen i kommunens planärenden.

Mycket av detta finns sammanställt i vår bok "Sveriges sydligaste natur", som finns att köpa på Söderslätt's Bok och Papper.

Denna bok var, enligt Miljö- och hälsovårdsförvaltningen i Trelleborg, ett "ovärderligt uppslagsverk" vid utarbetandet av kommunens naturvårdsplan. Vi väntar nu ivrigt på en kommunal handlingsplan där våra förslag genomförs.

Näsbyholmssjön

En detalj i handlingsplanen är återskapandet av Näsbyholmssjön, södra Sveriges största våtmarksprojekt.

Trelleborgs kommun ställde sig tidigt positivt till detta. Länsstyrelsen har nu också sagt ja.

I slutet av år 2000 hoppas vi att det ska börja förverkligas. Därför har vi lagt en exkursion till detta område i november. Alla är då välkomna att studera projektet på plats.

Kom med oss

Alla som tycker att vi jobbar med viktiga frågor ser vi gärna som medlemmar i vår förening.

Vårt program för år 2000, med utflykter både i kommunen och lite längre bort, studiebesök och trivsamma innekvällar med bildvisning, hittar du som gröna dagar i denna väggalmanacka.

SIGUN GRÖNLUND,
ordförande i Trelleborgs
Biologiska Förening
TELEFON 40 522

E-POST: erik.nordstrom@swipnet.se
HEMSIDA: www.trelleborg.snf.se

Gravand vid Stavsten. Gravänderna är flyttfåglar. De övervintrar i Waddenzeeområdet i Holland, men redan i slutet av januari börjar ornitologerna hålla efter de första återvändarna. Gravanden häckar i april-maj och väljer ofta en hålighet i marken, t ex ett övergivet kaninhål som boplats.

FOTO: Christer Sjögren.

Januari 2000 med gröna dagar i Trelleborg

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag	
v.52						1 Nyårsdagen 	2 Svea Sverker	
v.1	3 Alfred Alfrida	4 Rut Ritva	5 Hanna Hannele	6 Baltsar Kasper	7 August Augusta	8 Erland Erhard	9 Gunnar Gunder	
				<i>Trettondedag jul</i>				
v.2	10 Sigurd Sigmund	11 Hugo Hagar	12 Frideborg Fridolf	13 Knut	14 Felix Felicia	15 Laura Liv	16 Hjalmar Hervor	
v.3	17 Anton Tony	18 Hilda Hildur	19 Henrik Henry	20 Fabian Sebastian	21 Agnes Agneta	22 Vincent Veine	23 Emilia Emelie	
v.4	24 Erika Eira	25 Paul Pål	26 Bodil Boel	27 Göte Göta	28 Karl Karla	29 Valter Vilma 	30 Gunhild Gunilla	31 Ivar Joar
					<i>Konungens namnsdag</i>			

Följ med till tornfalkens värld

Söndag 23 januari kl. 17. Videovisning av Mikael Kristerssons guldbaggenominerade film "Falkens öga".

Vi får följa med in i tornfalkens värld och möta en rovfågel som finns på många håll i vår egen kommun. Filmen visas på Studieförbundet, Algatan 26-28. Arrangör: Trelleborgs Biologiska förening. Alla intresserade välkomnas.

Visste du... att om du frostar av frysen två gånger om året sparar du 160 kronor. Om du dammsuger kyl och fryser på baksidan kan du spara ytterligare 200 kronor per år.

Skolan

Vårterminen börjar måndagen den 10 januari.

Visste du... att ungefär en femtedel av hushållens energiförbrukning går åt för att värma vatten. Ett fyllt badkar rymmer 200

liter vatten. Till en dusch på tre minuter förbrukas 40 liter varmvatten. Den som väljer att duscha sparar energi, vatten och

pengar. Det mest energisnåla sättet att diska är att använda en diskmaskin med låg energiförbrukning och ansluta

den till kallvattnet. Diska när maskinen är full och uteslut torkningen så sparar du ytterligare energi. Om och när du ska köpa

nya vitvaror; kolla energideklarationen, som är en obligatorisk märkning för de flesta hushållsapparater.

Steglarphögarna i vinterskrud. Högarna uppfördes som gravplatser under bronsåldern, ca. 1500 före Kristus. Steglarphögarna är några av de flera hundra gravhögar som finns på Söderslätt. FOTO: Kalevi Kyröläinen.

Februari 2000 med gröna dagar i Trelleborg

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v.5		1 Max Magda	2 Marja Mia	3 Disa Hjördis	4 Ansgar Anselm	5 Lisa Elise	6 Dorotea Dora
v.6	7 Rikard Dick	8 Berta Berthold	9 Fanny Betty	10 Egon Egil	11 Yngve Ingolf	12 Evelina Evy	13 Agne Agnar
v.7	14 Valentin Tina	15 Sigfrid Sigbritt	16 Julia Jill	17 Alexandra Sandra	18 Frida Fritz	19 Gabriella Ella	20 Rasmus Ruben
v.8	21 Hilding Hulda	22 Marina Marlene	23 Torsten Torun	24 Mattias Mats	25 Sigvard Sivert	26 Torgny Torkel	27 Lage Laila
v.9	28 Maria Maja	29 Skottdagen					

Kom och diskutera Agenda 21

Tisdag 29 februari klockan 18.30. Möte i Rådhuset för alla miljöintresserade trelleborgare. Du som vill komma med i kommunens referensgrupp för miljöfrågor kan lämna namn och adress så får du kallelse varje månad. Arrangör: Kommunens Agenda 21-samordnare.

Ett vårtecken

De sista dagarna i februari kan man räkna med att åter få se den svartvita strandskatan spatsera omkring i strandkanten på sina långa röda ben. Den har då återkommit från sin vintervistelse i sydligaste Ryssland

Skolan

Sportlov 21–25 februari.

Visste du... att en liter olja kan förstöra en miljon liter vatten. Mellan fem och åtta procent av oljeutsläppen i Östersjön

kommer via dagvattennätet - alltså de brunnar som finns på gatorna, garageuppfarter och parkeringsplatser. Att lägga en burk med olje-

rester i soporna är lika illa som att hålla ut den i rännstenen; antingen når spilloljan våra vattendrag eller så eldas den upp på soptippen

och oljans farliga ämnen kommer ut i luften. Det är gratis att lämna olja och andra kemikalierester på någon av kommunens fyra

miljöstationer för farligt avfall: ❖Persåker (Sjöviksvägen), ❖Q8 (Kontinentplan), ❖Uno-X (Anderslöv), ❖Bil & Service (Smygehavn).

Vårvinterljus över Börrijesjön. Den 20 mars är det vårdagjämning. Dagarna blir längre än nätterna. Naturen vaknar. FOTO: Berndt Friberg.

Mars 2000 med gröna dagar i Trelleborg

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v.9			1 Albin Inez	2 Ernst Erna	3 Gunborg Gunvor	4 Adrian Ada	5 Tora Tor <i>Fastlagssöndagen</i>
v.10	6 Ebba Ebbe	● 7 Isidor Doris	8 Siv Saga	9 Torbjörn Ambjörn	10 Edla Ethel	11 Edvin Elon	12 Viktoria Viktor <i>Kronprinsessans namnsdag.</i>
v.11	13 Greger Iris	◐ 14 Matilda Maud	15 Kristoffer Christel	16 Herbert Gilbert	17 Gertrud Görel	18 Edvard Eddie	19 Josef Josefina
v.12	20 Joakim Kim <i>Vårdagjämningen</i>	○ 21 Bengt Benny	22 Viking Vilgot	23 Gerda Gerd	24 Gabriel Rafael	25 Mary Marion	26 Emanuel Manne <i>Sommartid börjar. Flytta fram klockan en timme.</i>
v.13	27 Ralf Raymond	28 Elma Elmer	◑ 29 Jonas Jens	30 Holger Reidar	31 Ester Estrid		

På spaning efter vårfåglar

Söndag 26 mars.
Tidig vårvandring längs kusten i Beddingestrand. Spaning efter nyanlända vårfåglar och övervintrare. Arrangör: Trelleborgs Biologiska förening. Samling kl 9.00. på gymnasiets parkeringsplats. Alla intresserade välkomnas.

Nu kommer tranorna

Tranorna brukar komma in över Sydskusten omkring den 24 mars. I samma vecka kan man räkna med att få se den första sädesärlan vippa omkring på gräsmattan och den bruna kärrhöken dyka efter sitt första byte ute på åkrarna.

Möte om Agenda 21

Tisdag 28 mars kl. 18.30. Rådhuset. Alla miljöintresserade är välkomna till möte med kommunens Agenda 21-samordnare.

Visste du...
att vi ägnar ungefär lika mycket tid åt att tvätta som farmor och mormor gjorde.

Skillnaden är att vi tvättar våra kläder betydligt oftare. I våra effektiva tvättmaskiner använder vi 50 000 ton

tvättmedel per år. Använd helst miljömärkt tvättmedel. Följ anvisningarna på paketet. Överdoserar gör inte

tvätten renare. Den bidrar bara till att ytterligare kemikalier släpps ut i miljön.

Skolan

Tisdag 14 mars. Lovdag.

Ett älskat vårtecken. Blåsippor. Numera sällsynta och fridlysta. Dessa är fotograferade i Grönalund i norra delen av kommunen. FOTO: Berndt Fribing.

April 2000 med gröna dagar i Trelleborg

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v.13						1 Harald Halvar	2 Gunnel Gun
v.14	3 Ferdinand Florence	4 Irene Irja	5 Nanna Nanny	6 Vilhelm Willy	7 Irma Mimmi	8 Vanja Ronja	9 Otto Ottilia
v.15	10 Ingvar Ingvor	11 Ulf Ylva	12 Julius Gillis	13 Artur Douglas	14 Tiburtius Tim	15 Olivia Oliver	16 Patrik Patricia
v.16	17 Elias Elis	18 Valdemar Volmar	19 Olaus Ola	20 Amalia Amelie <i>Skärtorsdagen</i>	21 Annika Anneli <i>Långfredagen</i>	22 Allan Alida <i>Påskafton</i>	23 Georg Göran <i>Påskdagen</i>
v.17	24 Vega Viveka <i>Annandag påsk</i>	25 Markus Mark	26 Teresia Terese	27 Engelbrekt Enok	28 Ture Tyko	29 Kennet Kent	30 Mariana Marianne <i>Konungens födelsedag</i>

Familjesafari

Söndag 9 april kl. 9.00.
Vi letar spår efter vilda djur i skogen. Samling på gymnasiets p-plats för avfärd mot hemligt mål.
Arrangör: Trelleborgs Biologiska förening.
Alla intresserade välkomnas.

Om luften i Trelleborg

Onsdag 12 april.
Miljöförvaltningen ordnar offentlig utfrågning om trelleborgsluften. Tid och plats meddelas senare.

Skolan

Påsklov 17–20 april.

Nu kommer småtärnan

Småtärnan är Trelleborgs kommunfågel. Omkring den 22 april kan man räkna med att hon är tillbaka igen. Vintern tillbringar hon i södra Europa. Småtärnan har små krav på sin häckningsplats. En liten sandrevell duger, men i Trelleborg finns en stor koloni som häckar på utfyllnadsmark i hamnen.

Småtärnan. Akvarell av Annika Blom.

Visste du...

att 81 procent av de tidningar som säljs i Trelleborg lämnas till pappersinsamling. Två gånger om året, vår och

höst, hämtar scouterna gamla tidningar i hushållen. De tidningar som återvinns går till pappersbruk som förvandlar dem till kartong och

nya tidningar. Den senaste statistiken visar att vi trelleborgare år 1998 samlade in nästan 2 300 ton papper och därmed sparade 31 000 träd.

Möte om Agenda 21

Torsdag 27 april kl. 18.30. Rådhuset. Alla intresserade är välkomna!

En mägergrav och ett rapsfält i Grönby. I bakgrunden skymtar Norra Grönby mölla. Mägergravarna, som ligger tätt på den skånska slätten, grävdes av bönderna. Här utvanns kalkhaltig lera, som användes som jordförbättringsmedel. FOTO: Berndt Fribing

Maj 2000 med gröna dagar i Trelleborg

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v.18	1 Valborg Maj <i>Första Maj</i>	 2 Filip Filippa	3 John Jack	4 Monika Mona	● 5 Vivianne Vivan	6 Marit Rita	7 Lilian Lilly
v.19	8 Åke Ove	9 Jonatan Gideon	10 Elvira Elvy	◐ 11 Märta Märit	12 Charlotta Lotta	13 Linnea Nina	14 Lillemor Lill
v.20	15 Sofia Sonja	16 Hilma Hilmer	17 Nore Nora	18 Erik Jerker	○ 19 Majken Majvor	20 Karolina Lina	21 Konstantin Conny
v.21	22 Henning Hemming	23 Desirée Renée	24 Ivan Yvonne	25 Urban Ursula	26 Vilhelmina Helmy	◑ 27 Blenda Beda	28 Ingeborg Borghild
v.22	29 Jean Jeanette	30 Fritiof Frej	31 Isabella Isa				

Utfrågning om Trelleborgs natur

Lördag 6 maj, kl. 10–13. Stortorget. Utställning i Paviljongen. Arrangörer: Miljöförvaltningen och Trelleborgs Biologiska förening.

Utflykt med Fribing

Söndag 7 maj. Möt våren just när bokskogens löv spricker ut. Bussutflykt. Guide: Berndt Fribing. Arrangör: Turistbyrån.

Öppet hus

Lördag 13 maj. Kom och se hur miljöförvaltningen arbetar. Öppet 9–12. Besök miljömyndighets laboratorium.

Dag för fågelskådning

Söndag 14 maj, kl. 9–12. Fågelskådningens dag vid Flaningen. Familjevänliga aktiviteter. Arrangör: Trelleborgs Biologiska förening.

Farligt avfall hämtas hemma hos dig

Lördag 20 maj. Kretsloppsdag i Trelleborg. I direkt anslutning till kretsloppsdagen kommer SYSAV att köra runt med en miljöbil för att hämta hushållens farliga avfall.

Näktergalen kommer
Första veckan i maj brukar man kunna höra årets första näktergal. Samma vecka kommer göken och tornsegelaren.

Visste du...
att om alla bilister höll hastighetsgränserna skulle vägtrafikens utsläpp av kväveoxider minska med tio procent. Du kommer fram tio minuter senare när du kör tio mil i 90 km/tim istället för i 110. Men du sparar två liter bensin och får bättre miljö.

cent. Du kommer fram tio minuter senare när du kör tio mil i 90 km/tim istället för i 110. Men du sparar två liter bensin och får bättre miljö.

Agenda-21 möte

Tisdag 30 maj kl. 18.30. Rådhuset. Alla miljöintresserade är välkomna.

Sommar. Vallmofält i Slågarp. FOTO: Kalevi Kyöläinen.

Juni 2000 med gröna dagar i Trelleborg

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v.22				1 Rune Runa <i>Kristi himmelfärdsdag</i>	2 Rutger Roger	3 Ingemar Gudmar	4 Solveig Solbritt
v.23	5 Bo Boris	6 Gustav Gösta <i>Nationaldagen</i>	 7 Robert Robin	8 Eivor Elaine	9 Petra Petronella	 10 Kerstin Karsten <i>Pingstaften</i>	11 Bertil Berit <i>Pingstdagen</i>
v.24	12 Eskil Esbjörn <i>Annandag pingst</i>	13 Aina Eila	14 Håkan Heidi	15 Margit Mait	16 Axel Axelina	17 Torborg Torvald	 18 Björn Bjarne
v.25	19 Germund Jerry	20 Linda Linn	21 Alf Alva <i>Sommarsolståndet</i>	22 Paulina Paula	23 Adolf Adela <i>Midsommarafton</i>	24 Johan Jan <i>Midsommardagen</i>	 25 David Salomon
v.26	26 Gunni Jim	27 Selma Herta	28 Leo Leopold	29 Petrus Peter	30 Elof Leif		

Se orkidéerna på Dalköpinge ängar

Måndag 5 juni kl. 18.00. Kvällsvandring i naturreservatet Dalköpinge ängar. Målet är de fridlysta orkidéerna, som i början av juni är som vackrast. Samling på gymnasiets parkeringsplats. Arrangör: Trelleborgs Biologiska förening.

Nytt möte om Agenda 21

Onsdag 28 juni, kl. 18.30. Möte i Rådhuset för alla miljöintresserade trelleborgare. Du som vill komma med i kommunens referensgrupp för miljöfrågor kan lämna namn och adress så får du kallelse varje månad. Arrangör: Kommunens Agenda 21-samordnare.

Utställning om vatten

Nytt tema i Agendahuset på Trelleborgs stadsbibliotek. Utställningen öppnar 8 juni.

Skolan

Torsdag 2 juni, lovdag.
Fredag 9 juni, skolan slutar. Sommarlov.

Visste du... att det sprids mer än tio gånger så mycket gifter i våra trädgårdar som i jordbruket, räknat per kvadrat-

meter. Bekämpningsmedlen slår inte bara ut de kryp som vi är ute efter. De sprids också i naturen och slår ut mängder med andra livsnöd-

vändiga varelser. Såpa och ljummet vatten kan vara värt att pröva för den som vill ha ett miljökonsamt bekämpningsmedel.

Om du ändå väljer att köpa kemikalier; läs på förpackningen så att du kan dosera rätt och skadar naturen så lite som möjligt.

Blå Huset. En pärla i Trelleborgs gamla stad. Väl bevarad gammaldags trädgård. Öppet för besökare hela sommaren. FOTO: Anders Hansson.

Juli 2000 med gröna dagar i Trelleborg

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v.26						1 Aron Mirjam	2 Rosa Rosita
v.27	3 Aurora Adina	4 Ulrika Ulla	5 Melker Agaton	6 Ronald Ronny	7 Klas Kaj	8 Kjell Tjelvar	9 Jörgen Örjan
v.28	10 Anund Gunda	11 Eleonora Ellinor	12 Herman Hermine	13 Joel Judit	14 Folke Odd <i>Kronprinsessan Victorias födelsedag</i>	15 Ragnhild Ragnvald	16 Reinhold Reine
v.29	17 Alexis Alice	18 Fredrik Fred	19 Sara Sally	20 Margareta Greta	21 Johanna Jane	22 Magdalena Madeleine <i>Rötmånaden börjar</i>	23 Emma Emmy
v.30	24 Kristina Stina	25 Jakob James	26 Jesper Jessika	27 Marta Moa	28 Botvid Seved	29 Olof Olle	30 Algot Margot
							31 Elin Elna

Studiebesök på Brunshills ekologiska gård

Måndag 24 juli. Utflykt till Brunshills ekologiska gård i Gylle. Tema: "Giftfri miljö - visst vill vi ha det". Rundvandring. Kaffe. Möjlighet till köp av ekologiska produkter. Samling kl. 18.30. på gymnasiets parkeringsplats. Gemensam avfärd. Arrangör: Trelleborgs Biologiska förening.

Skånsk mat i Smyge

Lördag-söndag 15-16 juli och 22-23 serveras och säljs Skånsk Mat i magasinet i Smyge.

Visste du...

att vi i Sverige under ett år är dricker 350 miljoner liter öl och läsk. Av 700 miljoner aluminiumburkar återlämnas 83 procent. Om alla burkar lämnades in skulle vi gemensamt spara ungefär 2 800 ton rent aluminium.

Nu börjar rötmånaden

Den 22 juli till 22 augusti är det rötmånad. Det motsvarar den tid på året då solen be-

finner sig i Lejonets tecken. Namnet kommer förstås av att mat - före kylskåpets tid - ruttnade fort i sommarens fuktiga värme.

Gör din egen filbunke

För 4-5 filbunkar behöver du 1 liter standardmjölk och 1 dl standardfil.

1. Värm den söta mjölken till nära kokpunkten, men den får inte koka!
2. Kyl mjölken till 20-22 grader. Blanda noga med filen.

3. Håll upp i 4-5 skålar.
4. Låt dem stå och stelna i rumstemperatur ca ett dygn.
5. Ställ skålarna kallt någon timme före serveringen

Mikaeli marknad. Sommaren går mot sitt slut. Men om vädret är nådigt kan marknaden samla tiotusentals trelleborgare till köp, lek och andra trevligheter. Och Möllers tivoli kommer varje år. FOTO: Anders Hansson.

Augusti 2000 med gröna dagar i Trelleborg

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v.31		1 Per Pernilla	2 Karin Kajsa	3 Tage Tanja	4 Arne Arnold	5 Ulrik Alrik	6 Sixten Sölve
v.32	7 Dennis Donald	8 Silvia Sylvia <i>Drottningens namnsdag</i>	9 Roland Roine	10 Lars Lorentz	11 Susanna Sanna	12 Klara Clary	13 Hillevi Gullvi
v.33	14 William Bill	15 Stella Stellan	16 Brynnolf Sigyn	17 Verner Veronika	18 Helena Lena	19 Magnus Måns	20 Bernhard Bernt
v.34	21 Jon Jonna	22 Henrietta Henny <i>Rötmånaden slutar</i>	23 Signe Signhild	24 Bartolomeus Bert	25 Lovisa Louise <i>Mikaeli marknad</i>	26 Östen Ejvind <i>Mikaeli marknad</i>	27 Rolf Rudolf
v.35	28 Gurli Gull	29 Hans Hampus	30 Albert Albertina	31 Arvid Vidar			

Vackra trädgårdar visas

Söndag 13 augusti. Öppna trädgårdar. Familjer och husägare i Trelleborg öppnar grindarna för visning av sina trädgårdar i full blomsterprakt. Arrangör: Turistbyrån.

Insektsjakt för alla åldrar

Söndag 13 augusti kl. 10. Insektsjakt vid något av kommunens vattendrag. Spännande upptäckter även för yngre deltagare. Samling på gymnasiets p-plats för gemensam avfärd. Arrangör: Trelleborgs Biologiska förening.

Möte om Agenda 21

Tisdag 29 augusti kl. 18.30. Möte i Rådhuset för alla miljöintresserade trelleborgare. Du som vill komma med i kommunens referensgrupp för miljöfrågor kan lämna namn och adress så får du kallelse varje månad. Arrangör: Kommunens Agenda 21-samordnare.

Visste du... att den totala avfallsmängden per år från hushåll och företag i Trelleborg är 100 000 ton. Av detta återvinns 63 000 ton.

Om man även räknar med det avfall som används för fjärrvärmeproduktion kommer 80 procent av avfallet till nytta. I Trelleborg

ger gasutvinning av hushålls-sopor el till 150 villor samt värme till avloppsreningsverket, Bäckaskolan och kvarteret Hälleflundran.

Skolan

Måndag 21 augusti. Skolan börjar

Tistelfjäril på brännässla. Nässlor av alla slag är kända för att locka till sig fjärilar. FOTO: Leif Trulsson.

September 2000 med gröna dagar i Trelleborg

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v.35					1 Samuel Sam	2 Justus Justina	3 Alfhild Alfons
v.36	4 Gisela Glenn	5 Harry Harriet	6 Sakarias Esaias	7 Regina Roy	8 Alma Ally	9 Anita Anja	10 Tord Tove
v.37	11 Dagny Daniela	12 Tyra Åsa	13 Sture Styrbjörn	14 Ida Ellida	15 Sigrid Siri	16 Dag Daga	17 Hildegard Magnhild
v.38	18 Alvar Orvar	19 Fredrika Carita	20 Ågda Ågata	21 Ellen Elly	22 Maurits Morgan <i>Höstdagjämningen</i>	23 Tekla Tea	24 Gerhard Gert
v.39	25 Kåre Tryggve	26 Einar Enar	27 Dagmar Rigmor	28 Lennart Leonard	29 Mikael Mikaela	30 Helge Helny	

Tippens dag

Lördag 2 september kl. 10–16. Miljödag på kommunens sysselsättningsprojekt och sopvaruhus "Tuppen", Hedvägen 155. Tema: "Från sopa till handelsvara"

Praktnejlikor på golfbanan

Söndag 10 september. Samling kl. 9.00. på gymnasiet's p-plats för gemensam utfärd till Trelleborgs golfbana. Vi tittar på de fridlysta praktnejlikorna, men även på rastande fåglar på väg söderut. Utflykten avslutas med fika i den nyrenoverade restaurangen.

Arrangörer: Trelleborgs biologiska förening och Trelleborgs Golfklubb.

Skördefest

Lördag 23 september. Skördefest i Stadsparken.

Är vattnet tillräckligt bra?

Onsdag 27 september. Miljöförvaltningen ordnar offentligt seminarium med utfrågning av politiker och experter. Tema: Vattnet i Trelleborg. Tid och plats meddelas senare.

Visste du...

att den mat som vi äter har transporterats i genomsnitt 130 mil. Transporter som sker med

lastbil resulterar i stora utsläpp av avgaser. Handla lokalt om du vill göra en insats för miljön.

Med kort avstånd till producenten är det också lättare att få gehör för både särskilda önskemål och klagomål.

Agenda 21-möte

Torsdag 28 september kl. 18.30. Rådhuset. Öppet möte för miljöintresserade.

Ålamörker. Där Albäcksån rinner ut i Östersjön har fiskaren lagt sina ålbottengarn. Foto: Berndt Fribing.

Oktober 2000 med gröna dagar i Trelleborg

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v.39							1 Ragnar Ragna
v.40	2 Ludvig Louis	3 Evald Osvald	4 Frans Frank	5 Bror Bruno	6 Jenny Jennifer	7 Birgitta Britta	8 Nils Nelly
v.41	9 Ingrid Inger	10 Helmer Hadar	11 Erling Jarl	12 Valfrid Ernfrid	13 Birgit Britt	○ 14 Manfred Helfrid	15 Hedvig Hedda
v.42	16 Fingal Finn	17 Antonia Annette	18 Lukas Matteus	19 Tore Torleif	20 Sibylla Camilla	◐ 21 Birger Börje	22 Marika Marita
v.43	23 Sören Severin	24 Evert Eilert	 25 Inga Ingvald	26 Amanda My	27 Sabina Ina	● 28 Simon Simone	29 Viola Vivi <i>Sommartiden slut. Vrid klockan en timme bakåt.</i>
v.44	30 Elsa Elsie	31 Edit Edgar					

Miljövecka i Trelleborg

Hela vecka 40, från måndagen den 2 oktober till söndagen den 8:e, är det Miljövänliga veckan i Trelleborg.

Biologiska föreningen, som är en av grundorganisationerna inom Svenska Naturskyddsföreningen, håller i olika aktiviteter, Miljövänliga veckan arrangeras samtidigt över hela landet.

Månadens möte om Agenda 21

Tisdag 26 oktober, klockan 18.30.–21.00. Möte med miljödebatt i Rådhuset för alla miljöintresserade trelleborgare. Du som vill komma med i kommunens referensgrupp för miljöfrågor kan lämna namn och adress så får du kallelse varje månad. Arrangör: Kommunens Agenda 21-samordnare.

Skolan

Oktoberlov:
30 oktober–3 november

Höst i Stora Slågarp. FOTO: Kalevi Kyröläinen.

November 2000 med gröna dagar i Trelleborg

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v.44			1 André Andrea	2 Tobias Toini	3 Hubert Diana	4 Uno Unn <i>Alla helgons dag</i>	5 Eugen Eugenia
v.45	6 Gustav Adolf 	7 Ingegerd Ingela	8 Vendela Vanda	9 Teodor Ted	10 Martin Martina	11 Mårten	12 Konrad Kurt
v.46	13 Kristian Krister	14 Emil Midred	15 Katja Nadja	16 Edmund Gudmund	17 Naemi Nancy	18 Pierre Percy	19 Elisabet Lisbet
v.47	20 Pontus Pia	21 Helga Olga	22 Cecilia Cornelia	23 Klemens Clarence	24 Gudrun Runar	25 Katarina Carina	26 Linus Love
v.48	27 Astrid Asta	28 Malte Malkolm	29 Sune Synnöve	30 Anders Andreas			

Luften vi andas Möte om inomhusmiljön

Tisdag 21 november kl. 19. Offentlig utfrågning om luften på våra dagis, i skolorna och på arbetsplatserna. Arrangörer: Miljöförvaltningen tillsammans med Astma- och Allergiförbundet.

Vandring med chans att få se örnar och gäss

Söndag 26 november. Vandring med information och senaste nytt om Näsbyholmssjön; Hur nära är vi att få en ny sjö? Dessutom chans att se både örnar och gäss. Samling kl. 9. på gymnasiet p-plats. Samåkning. Arrangör: Trelleborgs Biologiska förening.

Miljömöte i Rådhuset

Tisdag 28 november kl. 18.30. Kommunens Agenda-21 samordnare inbjuder till månadsmöte. Alla intresserade är välkomna.

Visste du...
att om du sänker temperaturen inomhus med en enda grad så minskar du energi-

förbrukningen med fem procent. Utslaget på ett normalhushåll och år är besparingen

ca 500 kronor. Två graders sänkning fördubblar summan. Om alla svenska hushåll

sänkte temperaturen inomhus med en grad skulle vi tillsammans spara en halv miljard kronor.

Kalas för sidensvansar. FOTO: Christer Sjögren.

December 2000 med gröna dagar i Trelleborg

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v.48					1 Oskar Ossian	2 Beata Beatrice	3 Lydia Carola
v.49	4 Barbro Barbara	5 Sven Svante	6 Nikolaus Niklas	7 Angelika Angela	8 Virginia Vera	9 Anna Annie	10 Malin Malena <i>Nobeldagen</i>
v.50	11 Daniel Dan	12 Alexander Alex	13 Lucia	14 Sten Stig	15 Gottfrid Gotthard	16 Assar Astor	17 Inge Ingemund
v.51	18 Abraham Efraim	19 Isak Rebecka	20 Israel Moses	21 Tomas Tom <i>Vintersolståndet</i>	22 Natanael Natalia	23 Adam <i>Drottningens födelsedag</i>	24 Eva <i>Julafton</i>
v.52	25 Juldagen	26 Stefan Staffan <i>Annandag jul</i>	27 Johannes Hannes	28 Rakel Benjamin	29 Abel Set	30 Gunnög Åslög	31 Sylvester <i>Nyårsafton</i>

Möte om kommunens miljöarbete

Måndag 18 december kl. 18.30. Rådhuset. Öppet möte för allmänheten om kommunens Agenda 21-arbete. Här finns möjlighet att säga sin mening och att påverka det lokala miljöarbetet. Arrangör är Trelleborgs kommuns Agenda-21 samordnare.

Vad är Agenda 21?

Agenda 21 är ett handlingsprogram för bättre miljö, som har antagits av FN. Sverige är ett av 181 länder som har åtagit sig att försöka leva upp till programmet, bland annat genom att engagera alla kommuner. I Trelleborg samarbetar kommunen både med organisationer och enskilda medborgare för att ta vara på alla goda idéer om hur man uppnår en bättre miljö.

Köp miljömärkt!

Svanen är det mest välkända märket. Det är nordiskt. Finns på mer än 2 000 produkter

Bra miljöval får de varor kallas som uppfyller Naturskyddsföreningens miljökrav.

KRAV-märkt mat är ekologiskt odlad, utan konstgödsel och kemisk bekämpning.

EU-blomman är EUs miljömärkning. I Sverige finns den på färg och tvättmaskiner.

Skolan

Tisdag 19 december. Skolan slutar. Jullov.

Vårt Trelleborg

Box 43, 231 05 Smygehamn

” Vad som utvinns ur naturen skall på ett uthålligt sätt kunna användas, återanvändas, återvinnas eller slutligt omhändertas med minsta möjliga resursförbrukning och utan att naturen skadas.

KRETSLOPPSPRINCIPEN.

Här kan du bidra till kretsloppet

Vi 38 000, som bor i Trelleborgs kommun, lämnar var och en ifrån oss ett kvarts ton sopor varje år. Nästan hälften består av förpackningar av olika slag.

Grovavfall från hushållen, som kan återvinnas eller återanvändas, kan lämnas på återvinningscentralerna. Det gäller t. ex. trasiga möbler, trädgårdsavfall, wellpapp, metallskrot, farligt avfall och kläder.

Kylskåp och frysboxar hämtas kostnadsfritt. Kontakta Kommunal Teknik om detta.

Här finns återvinningscentralerna:

Persåker, Trelleborg:
Måndag 7–18, tisdag, onsdag, torsdag, fredag 11–16, lördag 8–14.
Anderslöv: Måndag 15–18, onsdag 15–18 och lördag 9–12.

Smygehamn: Tisdag 15–18, fredag 15–18 och lördag 9–12.

Glas, flaskor, papper, kartong, plast, metall och batterier kan du lämna dygnet runt på någon av Kommunal Teknics arton kompletta återvinningsstationer.

Här finns de kompletta återvinningsstationerna:

Trelleborg:
Hedvägen, Entré.
Klörupsvägen, Skotten.
Reparatörsgatan, Bilprovningen.
Ripatorget.
Rådmansgatan.
Skarpskyttegatan.
Stavstenvägen, Preem.
Tommarpsvägen, Din bil.
Vikingagatan, Folkets Park.
Allmogevägen.
Strandridaregatan,
Storscash.
Alstad: Lantmännen.

Anderslöv: Idrottsgatan.
Klagstorp:

Byggmästaregatan.
Skegrie: ICA-butiken.
Smygehamn: Östra Torps byaväg.
Beddingstrand:
Idrottsplatsen.
Skåre: Hamnvägen.

Här kan du lämna endast papper, glas och batterier:

Kung Karls väg,
Köpingedalsvägen,
Köpingegatan (Konsum),
Malörtsvägen,
Myntvägen, Vindarnas väg, Konsum i Gislöv - även kartong, Lycko Pers väg (Konsum).
Här kan du lämna enbart glas: Panncentralen i Fagerängen, Gislövs hamn, Trelleborgshem,
Här kan du lämna enbart papper: Östervångsvägen, Idrottsplatsen. Smygehamn, Villavägen/Fågelvägen. Dalköpinge, Kaptensvägen.

GRUPPREKLAM

Denna väggalmanacka är tryckt på miljövänligt papper och med miljövänliga metoder. Därför är den svanmärkt.

Almanackan ges ut till alla hushåll och alla företag i Trelleborgs kommun.

Upplaga 22 000 ex.

Ansvarig utgivare:

GILDA JOHANSSON
kommundirektör,

TELEFON: 0410-531 11

E-post:

gilda.johansson@
trelleborg.se

Trelleborgs kommun,
Algatan 13,
231 83 Trelleborg

Redaktörer:

BO OCH LENA NÄSLUND

E-post:

naeslund.information@
telia.com

Produktion:

Näslund Information &
Journalistik AB.

Tryckning:

Berlings Skogs,
Trelleborg.